

L-EPIFANIJA TAL-MULEJ TFITTXIJA U SEJBA

Contributed by Frans Galea
Friday, 05 January 2018

Din
hija il- Liturgija ta' L-Eppifanija tal-Mulej bi hsibijiet min Joe Rapa.

Alla
wera ru'u lill-bniedem f' esu ta' Nazaret, il-Kristu, il-Midluk, f' Dak li sa
mill-ewwel pa'ni tal-Bibbja Hu wieg'ed li jibg'at. Alla ma baqag'lux iktar x'juri
lill-bniedem. Min isib lill-Iben isib lill-Missier. Il-ajja ta' Dejjem, is-sens kollu
tal-Istorja li kull wie'ed jg'addi minnha, l-g'an tag'ha hu li niskopru
l-Missier. Lejh jinsab miexi l-olqien kollu, lejn il-Missier li hu l-g'ajn ta'
kollox. U l-Missier jinsab fi
Kristu. Lanqas irridu nieqfu fuq Kristu,
g'ax Kristu jili g'andna biex jurina lill-Missier; Missieru u Missierna. Kristu huwa t-Triq, imma d-destinazzjoni
tag'na huwa l-Missier. Ajjin huma biss
dawk li sabuH. L-o'rajn g'adhom iltiema
u mhux veru li g'andhom il-ajja u s-sliem.

In-Nisrani
hu dak li sab lil Kristu, imma jibqa' jifittxu xorta wa'da, g'ax Kristu huwa
Misteru. Meta ta'seb li doqtu u skirt
bih, jaqbddek l-g'atx g'al aktar, u tkompli tterraq lejn il-qalba tad-Dawl, u
l-qalba tad-Dawl huwa l-Missier. Henjin
huma dawk li jinsabu f'dan il-vja!!
Henjin huma dawk li rikbu l-lemel u qed iterrqu fid-dejert. Henjin huma dawk li fid-dlam tas-solitudni,
meta kul'add jg'idlek li inti ffissat, titla' g'alik kewkba; g'ax il-kewkba
tidher biss bil-lejl. Int tg'ix
bil-lejl; l-o'rajn bin-nhar. Int qed
tfittex; l-o'rajn ja'sbu li sabu dak li kellhom isibu. Inti fqir, imma g'ani; l-o'rajn huma g'onja, imma fqar.

Epifanija,

Wirja, Rivelazzjoni. Wa'da mill-egdem
elebrazzjoni liturlika tal-Knisja.

Il-Knisja tg'ix ir-rejaltà li Alla, il-Missier li minnu 'are! kollox,
dak kollu li jidher u dak li ma jidhirx... u dak li ma jidhirx hu ferm ikbar
minn dak li jidher..., dan il-Missier, dan il-Bidu ta' kollox, dan il-Misteru
mkebbeb fid-dlamijiet, wera ru'u, g'amel Wirja, Rivelazzjoni, Epifanija tieg'u
nnifsu f'tarbija.

Tlieta

min-nies li kienu jafu 'ja'sbu', li kellhom kollox imma kienu vojta, b'al tant
nies, telqu l-lid u l-g'ana tag'hom, lill-pajjilhom, lill-g'anqbut kollu li
kien ixejlhom mo'hom... u saru 'g'ajag' mill-lidid. Telg'et kewkba f'qalbhom, qabel ma rawha
'g'ajnejhom. Il-vojt tag'hom imtela
'g'an. Forsi lil kull bniedem jilri
dan. Kul'add g'andu l-istorja tieg'u
'jirakkonta. Xi w'ud, xetti i, 'onqu
d-Dawl li twieled fihom. O'rajn telqu
jfittxu 'wejje! o'ra u l-kewkba l-vera qatt ma rawha. Anke t-tlieta tal-festa tag'na, infixlu
quddiem it-tul tal-Imien, l-g'eja, id-deluljoni. Bdew ja'sbu mo'hom; u malli bdew ja'sbu
mo'hom, il-kewkba g'ebet u sabu ru'hom fil-palazz tad-dinja fejn jg'ammru
l-g'edewwa ta' Dak li kienu qeg'din ifittxu.

Imma

sabuH. Sejba mpossibli g'all-mo' biex
jifhem. Dak li 'alaq it-trajja tal-kwiekeb, li j'alli l-imperi u l-kulturi
jikbru sakemm inissel fihom is-susa tal-qerda, dak li hu Sid ir-riefnu u
l-'alel tal-ib'ra li jibilg'u d-dinja... dan kien f'tarbija tibki g'al ffit
'alib ming'and il-bnedmin. Il-kotra
ddawwar dahra u titlaq. Il-kotra tfittex
salvatur ie'or. Dawn it-tlieta jintefg'u
fl-art, b'alma g'amlu r-g'ajja qabilhom, u jag'tuh dak li kien g'ad
baqag'hom, il-kollox; li kellhom.

Huma

l-umli li jsibu. Huma l-umli li
jissemmg'u g'at-ta'bita tal-qalb iktar milli g'all-lenn tal-mo'. Huma l-umli li jafu xi jfisser ikollok
l-intuwizzjoni li hi aqwa mill-intelli!enja.
Huma l-umli li bla ma jaraw sinjali li jimpressjonaw, jintefg'u, g'ax
f'qalbhom telg'et kewkba, intuwissjoni... 'g'andi 'jg'idli' ng'idu
bil-Malti. Noè sema' f'qalbu dan
il-le'en, din l-intuwizzjoni, u bena arka.
Abraham, semag'ha wkoll, u xi', telaq pajjil, jimxi. Mosè ra x-xewk jaqbad u 'ass li hemm kien
hemm mo'bi l-'g'aleb', il-meravilja ta' kollox.
Tant nies; anke tant minna, f'mument ta' skiet stramb, 'assejna
l-intuwizzjoni, l-le'en mo'bi !o fina, 'assejna 'jg'idilna'; intefa' hawn,
terraq f'din it-triq. Lil Marija
imbuttatha biex tg'id: 'Hawn jien il-Qaddejja tal-Mulej!'. Melchior, Gaspar u Balthassar 'allex kollox u
telqu. G'ax il-le'en ta' Alla hu aqwa

minn dak kollu li g'andu l-bniedem. Huwa
f'’dan il-mument solitarju li jse"u l-konverjjonijiet.

L-Ewwel
Qari

Alla
hu dejjem A'bar Tajba. Id-dinja tog'xa
bl-a'barijiet 'ljena. Nies id-dlam
jippreferu jising'u l-ikrah, il-'ajin, il-fallimenti tal-o'rajn. Hekk hi d-dinja. Dawk li ji!ru wara l-istejjer jippreferu
jindagaw xi skandlu jew xi rejat, milli jistaqsu lil wie'ed sempli i, li
m'’g'andu xejn, g'aliex hu fer'an.
Id-dinja mi!nuna bid-dlam. Ma
tridx titilqu. San wann jg'id: “Id-dawl
!ie fid-dinja, imma l-bnedmin 'abbew id-dlam aktar mid-dawl.” (w. 3, 19).

Se
nisimg'u qari minn Isaija, li 'afna se jising'uh fil-quddiesa u mhumiex se
jag'tu kasu. &afna ma jemmnux li l-Kelma
ti!i mxandra biex tkellimhom fuq id-dlam tag'hom, fuq l-esperjenza li jkunu
g'addejjin minnha. Din il-Kelma hija
Dawl g'al dawk li xebg'u jg'ixu fid-dlam.
“Qum! &a jiddi wi ek! Id-dawl tieg'ek wasal!” (v. 1).
Liema dawl? Hawn hi l-problema
tag'na. Liema dawl? Il-mali telqu jfittxu. X’se jsibu?
X’dawl hu dan? Tg'id se nirba'
lotterija u nsolvi l-problemi li jo'onquni kuljum malli nistenba'? Tg'id se nfiq? Tg'id se ng'addi? Tg'id se ni||ewwe!? Dak ix-
xog'ol, g'alija?

Anke
l-Appostli. “X’se nie'du?” darba staqsih
Pietru. U t-tnejn l-o'ra riedu joqog'du
ma!enbu, wie'ed kull na'a, fis-Saltna, deputati-kapijiet, b'alma g'andhom
il-partiti tag'na. U x’Saltna hi
din? Is-Salib gerrex lil kul'add. X’dawl
hu dan li Alla qed iwieg'ed? G'aliex
g'andha tifra' erusalem, post it-ta'bit, it-tilwim, it-tweg'ir mill-bidu
sal-lum?

Hemm
Dawl li ma jdawwalx lill-bniedem minn barra imma minn !ewwa. Il-profond tal-bniedem, is-subkonxju tieg'u,
il-lewwieni tal-bniedem hu ferm ikbar minn dak li naraw minn barra. Huwa d-Dawl li jinfed s’hemm !ew li hu l-veru
Dawl. Huwa dan id-Dawl li jferra'
lill-bniedem. U x’jurij lill-bniedem dan

id-Dawl? Li Alla jellisti. Li Alla j'obbu. Li hu se jg'ix g'al dejjem, g'ax Alla j'obb g'al dejjem. Dan hu d-Dawl li lab Kristu. Dan hu li qalilna dwar il-Missier. Il-problemi jkomplu jdur madwarna minn barra, imma min i'orr id-Dawl fih, dan ma jin'araqx.

U fuq erusalemm, li hi l-Knisja, Isaija jg'id 'wejje! meravilju li di!a lraw, imma li g'ad iridu ji!ru, g'ax il-Kelma ta'’ Alla hi dejjem misterju!a... isse" f'’kull l'enerazzjoni. Hawn nies li qalbhom imnikkta g'ax qed jaraw il-|minijiet jinbidulu u j'ossu f'’la'amhom it-theddid kontra l-Knisja. M'’g'andhomx g'alfejn isewdu qalbhom, lanqas jisfar wi hom bl-inkwiet, g'ax ara x'’jg'id il-Profeta: “Il-!nus g'ad jimxu fid-Dawl tieg'ek u s-slaten fid-dija ta'’ seb'ek. Imbag'ad t'ares u wi ek jiddi, u t'abbat u timtela qalbek.” (vv. 3 u 5). Mhux il-Knisja d-Dawl, imma hi !!orr id-Dawl fl-irkejjen kollha tal-art, u dan id-Dawl huwa Kristu. U f'’kull l'enerazzjoni l-!nus jindunaw li Dak li tradew hu d-Dawl wa'dieni. L-g'edewwa tal-Knisja jin!emg'u tassew, imma Dak li hu Sid l-Istorja jdawwar kollox g'all-!id tal-G'arusa tieg'u.

Qari
mill-Ktieb tal-Profeta Isaija. 60, 1-6

Qum! &a
jiddi wi ek, erusalemm!

Id-dawl
tieg'ek wasal!

Jiddi
fuqek seb' il-Mulej!

Ara
d-dlamijiet jiksu l-art,

u
s'ab iswed il-popli:

i|da
fuqek jiddi l-Mulej,

u
seb'u jfi!! fuqek.

Il-!nus
g'ad jimxu fid-dawl tieg'ek,

u
s-slaten fid-dija ta' sbi'ek.

G'olli
u dawwar g'ajnejk madwarek u ara:

Ikoll
mi!bura lejjin g'andek.

Uliedek
!ejjin mill-bog'od,

u
bnietek !orruhom fuq id-dirg'ajn.

Mbag'ad
t'ares u wi ek jiddi,

u
t'abbat u timtela qalbek,

g'ax
fuqek taqa' l-kotra tal-!id ta' l-ib'ra,

u
l-g'ana tal-!nus ji!i g'andek.

Mrie'el
ta' i!mla g'ad jg'attuk,

l-i!mla
!g'ar ta' Midjan u G'efa;

Ikoll
minn Seba ji!u,

mg'obbija
bid-deheb u l-in ens,

u
jxandru t-tif'ir tal-Mulej.

Salm
 Responsorjali

Jekk

Kristu huwa d-Dawl li l-Knisja !Iorr bix-xhieda awtentika tag'ha, Huwa
 ji!!udika li kull bniedem bis-sewwa.

B’liema &aqg ji!!udikana l-Mulej?

Mistoqsija mportanti, g'ax dan hu d-Dawl li Kristu jlib fid-dinja. G'ax dehru 'afna persona!!i li kien qishom
 Dawl imma 'allex dlam iktar sfieq minn dak li sabu. B’liema &aqg ji!!udika lill-midneb, il-Mulej
 esù? Billi jmut g'alih! Dan hu l-g'aleb tal- ustizzja

tal-Missier! Dan hu li jkexkex lil
 satana bis-sorprija mmensa tieg'U.

Kristu

ma !iex biex iwaqqaf xi lili !dida, iktar perfetta u iktar diffi li minn dik
 ta’ Mosè. Hu !ie biex i'allas id-dejn

ta’ kull wie'ed minna; Hu !ie biex dak li titlob il-lili tal-Qdusija li jse"

fuqna, jie'du Hu biex jiffrankah lilna;

Hu !ie biex imut Hu 'alli a'na, midinbin di natura, jkollna l-“jedd”;

iva l-“jedd” li ng'ixu g'al dejjem, !usti u safja quddiem Alla. Minn fejn liena dan il-“jedd”? Mill-
 ubbidjenza tal-Iben t’Alla. Mid-Demm tieg'u mormi fl-art tal-Kalvarju;

id-Demm ta’ Alla nnifsu. Kbar huma

l-merti tag'na! Mhux dawk li na'sbu li

niksbu a'na bl-opri msejkna tag'na, imma dak li kiseb Alla nnifsu

f’isimna. Imbierrek ikun Ismu!

Imma

din l-opra ta’ &niena li tibqa’ ta'sad kull !enerazzjoni, titlob minna li
 ngimuha u nirrispettawha almenu billi nemnuha.

A" x’dieqa meta naraw li anke mill-Kristjane|mu, anke mill-A'bar

it-Tajba, g'amilna “reli|jon” o'ra meta r-“reli|jon” qeg'da f’irtirata

fis-so jetà tag'na. &afna nies ma jemmnux fil-Grazzja tal-Misteru tal-G'id ta’

Kristu g'ax lew mitmuha 'ajjithom kollha l-messa!! “fa li” u naturali

tar-reli|jolità u tal-Lili li tpo!!i lill-bniedem u l-im!ieba tieg'u fi - entru

tal-opra tas-Salvazzjoni. Int trid tkun,

jg'idu. Skont kif tg'ix issib wara.

Jekk

dan hu veru, inkunu sin iera u nistaqsu: x’ans g'andna a'na? Ilkoll gdibna; ilkoll stmerrejna; ilkoll
 |nejna; ilkoll qtilna b’ilsienna; ilkoll xlejna lil Alla quddiem l-Istorja;

ilkoll tradejna l-Ilenituri tag'na meta 'assejna li kienu n!usti mag'na; ilkoll

sraqna; ilkoll tajna l-qima li tixraq lil Alla wa'du lill-idoli tad-dinja;

ilkoll bag'adna lil min g'amliina d-deni; ilkoll g'irna u xtaqna g'alina dak li

hu tal-proxxmu; iva, ilkoll g'amilnih

dan! Id-differenza bejna u bejn
il-midneb li kien imsallab ma' Kristu u li
salva mhux bl-opri tieg'u imma bil-Fidi tieg'u fi Kristu, hija li dan
l-imsejken kien jaf il-g'oli, il-fond u l-wisg'a ta' dnu, waqt li a'na na'sbu
li a'na !usti.

Is-Salm

li lej i'abbar minn qabel, li l-!nus jin!ibdu lejn Kristu, il-Mibg'ut
tal-Missier. Il-!nus kollha, mhux l!rael
biss. Dan ise" mhux g'ax Kristu hu
“reli!jon” o'ra, Li!i o'ra, imma g'ax hu A'bar Tajba. Id-Dawl !did ta' Kristu hu dan: li hu
lilek i'obbok hekk kif int, midneb. Imma
Hu jobg'od id-dnub li lilek qed joqtlok.
l'obbok hekk kif int biex int ma tibqax hekk kif int imma ssir 'olqien
!did, g'ax trid int u mhux bil-fors, kif dejjem pridkat ir-reli!jon.

U

g'aliex int tkun trid li ssir !did u tag'mel ir-Rieda tal-Missier
f'kollox? G'ax tkun !ejt mg'addas
fl-ilmijiet tal-!ajja li hi l-!m'abba.
X'g'atx kbir g'andna biex inkunu ma'buba! Dan kollu jinqata' bi Kristu. L-ewwel il-Fidi fil-!aruf li miet
minflok,
imbag'ad wara l-opri morali tajbin.
L-ewwel i!-!jemel, imbag'ad il-karru.
Mhux l-opri li jsalvawk, imma l-opri huma l-frott tal-fatt li int di!a
salv, li int di!a fil-!ajja ta' Dejjem !a minn hawn.

F'!dan

ix-xenarju, il-!aq q fl-a"ar jum ikun jekk int tajtx importanza lid-Demm ta' Kristu jew inkella 'sibt li l-isfor!i tieg'ek, il-qdusija tieg'ek, l-opri
tieg'ek huma aqwa minnu. Fi kliem
sempli i, il-!udizzju jkun dwar jekk int emmintx fi Kristu jew fik innifsek.

Is-Salm

!g'id: “G'ax hu je'les lill-fqir li jsejja'lu, u lill-imsejken bla g'ajnuna ta' add. l'oss g'all-mag'kus u g'all-fqir,
u l-!ajja tal-fqar isalva.” (vv. 12 u
13). Il-fqir u l-mag'kus huwa l-midneb
li jaf hu min hu u ma'g'andu l-ebda tama o'ra 'lief fis-sagrifi ju li Kristu
wettaq g'alih. G'al dan tweled esù, u
g'al dan !ie muri lill-!nus.

Ritornell: Il-!nus kollha tal-art jag'tuk qima, Mulej.

Salm
72

O Alla, ag'ti lis-sultan
il-'aqq tieg'ek,

il-!ustizzja tieg'ek
lil bin is-sultan,

biex ji!!udika l-poplu
tieg'ek bil-!ustizzja,

u bil-'aqq l-imsejknin
tieg'ek.

T'addar f'jiemu
l-!ustizzja,

u sliem kotran sa ma
jintemm il-qamar.

Isaltan minn ba'ar sa
ba'ar,

u mix-Xmara sa truf l-art.

Is-slaten ta' Tarsis u tal-g'ejjer jag'tuh ir-rigali,

is-slaten ta' Seba u ta' Saba g'otjiet
ilibulu.

Iqimuh is-slaten kollha,

il-!nus kollha lilu
jaqdu.

G'ax hu je'les

lill-fqir li jsejja'lu,

u lill-imsejken li
m'g'andux min jg'inu.

I'enn g'ad-dg'ajjed u g'all-fqajjar;

il-'ajja tal-fqajrin
isalva.

It-Tieni Qari

San Pawl kien il-'in kollu jtkellem fuq
Kristu Dawl g'all-!nus min'abba l-A'bar it-Tajba li l-Missier tana biH. Il-Kerigma kienet il-mod tal-predikazzjoni
tieg'u, kull fejn mar. U mhux tieg'u biss
imma tal-Appostli kollha, tant li fil-bidu, tela' erusalemm ifittex lil Pietru
u l-mexxejja tal-Knisja biex ja erta ru'u li dak li bih kien imnebbja' minn
Kristu nnifsu kienx dak li qed ixandar il-Knisja, jew inkella xi lennata ta'
mo"u.

Din l-A'bar it-Tajba ma teskludix dak li
tipproponi l-Lili u lanqas l-opri tajba, g'ax hi mhix A'bar sterili li ma
tag'tix frott. L-A'bar ta' Kristu
tg'idilna li 'add ma jista' jag'mel l-Opri ta' Alla 'lief min jemmen tassew li
Alla 'abbu fil-qies tas-Salib ta' Ibnu.
U dawn l-Opri mhux li wie'ed jag'mel xi karità 'hemm u 'hawn, jew
ikun benefattur u kul'add jtkellem
tajjed fuqu. Dan anke l-pagani
jag'mluh. L-opri tassew qaddisa li
n-Nisrani veru biss g'andu l-Ispirtu li jag'mel issibhom imni||la fid-Diskors
tal-Muntanja. Aqrawh tajjed, imbag'ad
naraw min minna ja'seb li minnu nnifsu g'andu s-sa" a li jwettqu!

Il-Grazzja hi kollox. San Pawl se jg'id li Kristu hu Misteru mo'bi
'kull lenerazzjoni, imma li jili muri, jinkixef g'al dawk li jixtiquH tassew. Din l-A'bar hi dejjem Epifanija,
Rivelazzjoni, Wirja. Mhux g'ax jg'idilek
xi 'add. Inti ma temminx fil-Misteru
tal-G'id g'ax tisma' widnejk lil xi 'add jtkellem fuqu. Inti temmen g'ax l-Ispirtu s-Santu jmisslek
qalbek u int tiddawwal, u dak li qabel kien imdallam, dak li qabel kien biss
gozz zkuk niexef ta' tag'rif u tag'lim, f'daqqa wa'da jsir u!!ie!a Nar i'e!!e!
qalbek. Kul'add jinduna mill-ewwel
meta l-Ispirtu s-Santu jmisslu qalbu.
Din hi l-Grazzja l-Kbira tal-Missier.
G'al din il-Grazzja jmissna nitolbu kuljum!

U dan kollu hu miftu' g'al kul'add: tajbin u
'jiena; mg'ammdin u pagani; suwed u bojod; Lhud u Griegi. Din hi l-Epifanija.

Qari mill-Ittra ta' San Pawl Appostlu lill-Efesin. 3, 2-6

&uti:
jekk, kif tassew lara, intom smajtu bil-pjan tal-grazzja
li Alla tani g'all-!id tag'kom, jilifieri,
li permezz ta' rivelazzjoni g'arrafni l-misteru, b'alma !a ktibtilkom
fil-qosor, minn dak li qrajtu tistg'u
tifhmu sewwa kemm jiena d'alt fil-qalb tal-misteru ta' Kristu. Dan
hu l-misteru li fil-!enerazzjonijiet l-img'oddija ma kienx mg'arraf
lill-bnedmin b'alma issa !ie rivelat lill-appostli qaddisa tieg'u u
lill-profeti fl-!spirtu, jilifieri,
li l-pagani huma msej'a biex ikollhom sehem mill-istess wirt, ikunu membri ta'
l-istess !isem, ikollhom sehem mill-istess weg'da, fi Kristu esù permezz ta'
l-Evan!elju.

Evan!elju

Biex naqbad ma' dak li g'adna kif smajna minn San
Pawl, dawn l-Efesin ma kienu g'amli xejn li xejn biex tist'oqqilhom il-Grazzja
tal-Fidi fi Kristu. Inag'tat lilhom totalment
b'ala rigal gratis, b'xejn. Huma ma
kinux Lhud li kienu jafu x'inhom; inhi l-Qdusija, ir-Rieda ta' Alla u kienu sfurjaw u
ppruvaw jobduha. Huma kienu minn
twelidhom, pagani, imdorrijin fit-tajn u l-oxxenitajiet tas-so jetà pagana
tag'hom. Biex insemmu fatt li qed jibda
j aq aq f'pajjilna: kienet so jetà abortiva.
Kienu jwettqu l-abort bl-addo .
U iktar minn hekk, il-lili u d-drawwiet tag'hom kienu jippermettulhom li
t-tarbija li titwieled setg'et tintrema' fir-raba' mat-twelid jekk tinstab li
kellha xi difett, jew ag'ar, min'abba l-!eneru tag'ha, l-aktar jekk tkun tifla
u l-!enituri riedu tifel g'all-b!onnijiet tal-finanji tal-famija. Meta so jetà tid'ol fil-paganilmu, g'al
kollox tasal, b'alma qed naslu, bil-mod il-mod, a'na wkoll.

Minn dawn kienu n-nies li saru Qaddisin f'Efesu,
f'Korintu, f'Tessalonika, f'Kolossi, f'Ruma... u anke f'Malta. Ma kellhom l-ebda mert
minn tag'hom,
anzi. Imma d-dnub ovvju tag'hom
tefag'hom f'Kristu mxandar lilhom b'ala tpattija u fidwa mill-jasar
tag'hom. Huma emmnu li d-Demm ta' Kristu

kien prezzju bil-jejjed biex imqar qatra wa'da tnaddaf id-dinja kollha! Huma ggranfaw ma' dan u twieldu mill-!did g'ax bdew jg'ixu moralità Nisranija li qabel kienu jitqallu minnha. Mill-!did intenu: il-jiemel quddiem il-karru u mhux il-karru quddiem il-jiemel.

Baltassar, Melkior u Gaspar lem'u dan kollu fit-tarbija meta fl-a"ar sabu dak li kienu jfittxu? Ma nafux. Jista' jkun, g'ax kolloxx hu Grazzja. Imma quddiem it-tarbija, id-dinja kollha, pagana u mhix, inxte'tet tqim il-Misteru tas-Salvazzjoni fil-persuna ta' dawn it-tliet barranin. Kellhom Storja ferm interessanti, dawn it-tlieta. Hija l-Istorja ta' kull wie'ed minna, jekk nifluha sew.

Lili tolqotni 'afna l-a"ar fraji tar-rakkont tag'hom: "u re!g'u lura lejn arthom minn triq o'ra." (v. 12). Dawn is-seba', tmien kelmiet kienu jsewduli qalbi, g'ax donnu li l-Milied kien jag'laq bihom, g'adda kolloxx, inlarmaw kolloxx, spi aw il-vaganji... "u re!g'u lura lejn arthom minn triq o'ra." Anke Marija u uleppi telqu mill-g'ar bit-tarbija tag'hom, u telqu f'daqqa, ma'ruba. U l-g'ar re!a lura g'al li kien, fil-kwiet u bla mportanza, kenn g'al xi rag'aj waqt ix-xita.

Imma din id-dieqa lejja mill-ispirtu pagan li hu mka'al mag'na lkoll, b'as-sikrana fl-g'alqa tal-Mulej. "Alla dis-sena l-Milied jimlina b'fer' lewwieni li joktor u mhux jonqos u hekk ikun tassew esperjenza Nisranija awtentika.

Versett: Hallelujah. Rajna l-kewkba tieg'u fil-Lvant, u lejna ngimu l-Mulej. Hallelujah.

Qari mill-Evanjelju ta' San Matthew. 2, 1-12

Meta twieled esù f'Betlehem tal-Lhudija, fi l-mien is-sultan Erodi, xi mali mil-lvant lew erusalemm jistaqsu: "Fejn hu dak li twieled sultan tal-Lhud? G'ax rajna l-kewkba tieg'u tielg'a, u lejna ngimuh." Is-sultan Erodi sama' bihom, u t'awwad hu u erusalemm kollha mieg'u. abar flimkien il-qassisin il-kbar u l-kittieba kollha tal-poplu, u ried jaf ming'andhom fejn kellu jitwieled il-Messija. U huma qalulu: "F'Betlehem tal-Lhudija, g'ax hekk inkiteb mill-profeta:

'U int, Betlehem, art ta'
uda,

le, m'intix l-ijg'ar fost il-bliet
il-kbar ta' uda

g'ax minnek jo'ro! mexxej

li jirg'a l-poplu tieg'i l'rael.'

Erodi
mbag'ad sejja' lill-mali bil-mo'bi, u tkixxef bir-reqqa kollha ming'andhom
ij-|mien li fih dehrtilhom il-kewkba; bag'athom Betlehem u qalilhom:
"Morru, staqsu sewwa g'at-tifel, u meta ssibuh ejjew g'iduli, 'alli jien
ukoll nili nqimu."

Dawk,
wara li semg'u lis-sultan, telqu, u ara, il-kewkba li kienu raw tielg'a bdiet
miexja quddiemhom sakemm waslet u waqfet fuq il-post fejn kien hemm
it-tifel. Kif raw il-kewkba mtlew b'fer' kbir
tassew. Meta mbag'ad da'lu d-dar u raw lit-tifel ma' ommu Marija,
nxtu' fl-art iqimuh; fet'u t-tejori tag'hom u offrewlu rigali deheb, in ens u
mirra.

Mbag'ad,
billi kienu mwissijin f'olma biex ma jer!g'ux imorru g'and Erodi, telqu lura
lejn arthom minn triq o'ra.